

Elkészült az angol választervezet.

Mint híre jár, az angol kormány ma este fejezi be a jóvátétel ügyében Németországnak adandó választervezetét. Diplomáciai körök véleménye szerint az angol jegyzék rá fog mutatni a Ruhrvidéki passzív ellenállás káros következményeire. Londonban azt tartják, hogy Franciaország, miután maga is a szövetségi szolidaritás fenntartására törekszik, alá fogja írni a jegyzéket, a washingtoni felelős tényezők viszont valószínűleg visszautasítják az angol tervezethez való csatlakozást.

Az angol kabinetnek mára jelzett tanácskozási utolsó órában holnapra halasztották, hogy a minisztereknek így alkalmuk legyen a Curzon lord által készített jegyzék és kísérő levél tanulmányozására. Hír szerint abban az esetben, ha a kormány megegyezésre jut a Németországnak szóló jegyzék, továbbá a szövetségesekhez és az Egyesült Államokhoz intézendő kísérő irat szövege tekintetében, akkor azt este már el is küldik a különböző kormányokhoz. A kísérőiratot egyelőre nem hozzák nyilvánosságra, a jegyzéket pedig csak akkor, ha azt Németországnak már elküldték.

A *Matin* nyilván sugalmazott információt közöl, mely szerint a szövetségesek általános megegyezését, háromféle véleményeltérés akadályozza. A nehézségek egy része a jóvátételi összeg megállapítására, másrésze a szakértői bizottság kiküldetésére és végül a követelések garanciájára vonatkozik.

Ami a jóvátételi összeg megállapítását illeti, Németországnak elsősorban a francia, belga, olasz és jugoszláv elpusztított területek ujjiépítését kell fedeznie, majd az Amerikával szemben fennálló adósságok fizetését kell vállalnia. A jóvátételi összeget véglegesen csak mintegy tízenöt év múlva lehet megállapítani és csak akkor lehetne meghatározni valamilyen formában Németországnak az Egyesült Államokkal szemben fennálló tartozásainak törlesztését. A szakértői bizottság leghelyesebben a jóvátételi bizottság tanácskozó testülete lehetne azzal a feladattal, hogy megállapítsa a fizetések módoza-

itait. A garancia kérdésében Angliának csatlakoznia kellene a többi szövetségeshez és ki kellene jelentenie Németországnak, hogy ameddig a passzív ellenállást folytatja, addig szó sem lehet a megszállás megszüntetéséről. A mostani időpont még nem célszerű a rajnai tartományi kormányzatról és Franciaország biztonságáról való határozathozatalra. Ha ezeket a szempontokat a Németországhoz intézendő választervezetbe beleveszik az angolok, akkor szó lehetne esetleg arról, hogy alapos megbeszélések után létrejöjjön a megegyezés.

A *Westminster Gazette* szerint a helyzet a Ruhr-vidéken egyre komolyabbá válik. A franciák ezrével küldik a munkásokat az utcára, lefoglalják a gyárak szén- és kőszénkészleteit, elveszik a bérfizetésre szánt összegeket és dezorganizálják az élelmiszerszállítást. A franciák nyilván kapitulációra törekcsenek, még mielőtt választ kapna Németországtól.

A *Daily Chronicle* kiadott munkatársa a Ruhr-vidékről lapjának hosszabb jelentést küld a Rajna tartomány fogházainak borzalmas állapotáról, melyet összehasonlít az Ördög-szigetével.

A római *Idea Nazionale*, amely állandóan lelkes cikkeket ír az olasz fegyverkezés érdekében, mai vezércikkében többek között a következőket írja: Nekünk olaszoknak csak három kötelességünk lehet: vizen és szárazon felfegyverezni ezt az országot, szomszédaival politikai és katonai megegyezéseket kötni a szlávok megkerülésével és megakadályozni azt, hogy Franciaország a Ruhr-politika útján és a németek törekvéseinek tönkretételével oly hatalomra jusson, hogy jogosan gravitáljon a Földközi-tenger felé, valamint a franciáknak módot biztosítani, hogy akaratát kivihesse. A mi felfegyverkezésünk sem akarna fenyegetés lenni, csak arra szolgál, hogy egy esetleges ránk kényszerített francia politikát elutasíthassunk magunktól.

Karlsruheból jelentik, hogy augusztus hó 12-én az evangélikus egyház egész Németországban könyörgő napot rendez a Rajna- és a Ruhr-vidékért.

Katasztrófális vízhiány dühöng a városban.

(A Szeged tudósítójától.) A juliusi kánikula sok minden más bajjal, hőségével együtt olyan vízhiányt zúdított a városra, amilyenhez hasonló még eddig nem fordult elő ennek a tiszta parti porvárosnak annaleseiben. A régebbi kánikulás nyarakon is sokat szenvedett a lakosság a vízmizériák miatt, de ezelőtt ritkán esett meg, hogy az első emeleti lakások is víz nélkül maradtak, most azonban még a félemeleteken sincs víz a nap egyes óráiban, az első emeleteken pedig kora reggeltől késő estig hűdha lesik az eltűnt vizet. A vízhiány miatt napról-napra nő az elkeseredés, mert viz nélkül még elviselhetetlenebb a harminchat fokos hőség. Illetékes helyen mindig azzal érvelnek, hogy a vízműtelep nyáron is termel annyi vizet, amennyi a lakosság vízszükségletét bőven fedezi, mert hiszen minden lakosra több mint kétszáz liter jut naponta, de a dolog valóságban úgy áll, hogy csak papíron jut mindenkire ennyi. Azokban a lakásokban ugyanis, amelyekben a legveszekedettebb kánikula idején is bőven ontják a csapok, hihetetlenül nagy vízpazarlás folyik. A fürdőszobák állandóan munködtelet zuhanyával hűlik a lakásokat, az udvarokat és a ház elejét naponta többször elárasztják, kerteteket, fákat öntöznék a vízműtelep drága vizével. A földszint szóval önző módon megfosztja az emeleteket és hiába tűszereznek meg a vízműtelep napi víztermelését, minden viz akkor is az alacsonyan lévő csapokon folyva el.

Ennek a lehetetlen rablógazdálkodásnak azonban van orvossága, még pedig nagyon olcsó orvossága, amivel a város hatósága már holnapra rendet teremthetne a vízfogyasztás körül. Állítsanak fel minden lakásban vízórárt, — egy-egy vízórá még ma sem drágább öt-hatezer koronánál, — szabják meg a maximális vízfogyasztást és minden túlfogyasztást progresszív kulcs szerint, magasabb vízdíjjal büntessen meg a hatóság. Bizonyosra vesszük, hogy a vízhiány egyszersmindenkorra eltűnne, ha így segítenének a bajon. A vízórák felállításának költségeit is megtakaríthatná a város,

hiszen egyszerű közgyűlési határozattal kötelezhetné a háztulajdonosokat a vízórák felállítására.

Ettől a radikális, de egyedül célravezető orvosságtól azonban, nem tudni, miért idegenkedik a város hatósága és minden valóságosság szerint idegenkedni fog mindaddig, amíg a vízmizériák miatt elkeseredett lakosság valami radikálisabb eszközökhöz nem nyúl. A városban már is sokan beszélnek arról, hogy megtagadják a nemrég emelt negyedévi vízdíjak fizetését, mert hiszen azt minden ellenszolgáltatás nélkül követeli a város hatósága. „Fizessen az vízdíjat, aki kap vizet”, mondogatják elkeseredve és tagadhatatlanul van némi igazság ebben a felfogásban.

Egyébként a város tanácsa is érzi már, hogy kéne tenni valamit. A csütörtöki tanácsülésen hosszasan foglalkoztak a katasztrófális vízhiány kérdésével. Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos ismertette a nyolcadik ártérítést készítőjének, Kenéz Tamás vállalkozónak legújabb ajánlatait. A nyolcadik ártérítést ugyanis — mint azt a Szeged nem régen megírta — nem sikerült, jobban mondva a szűrőcső elgörbülése következtében eldugult és így szükségessé vált újbóli kifurása. A vállalkozó ezzel a munkával most elkészült és jelentése szerint a kut huszon-négy óra alatt több mint ezerkétszáz köbméter vizet ad. Az új kut mélysége 224 méter. A vállalkozó a tanács hozzájárulását kéri annak a tervének a megvalósításához, hogy 275 méterig kimélyítse a kutat, mert így a teljesítőképesség legalább napi 1800 köbméterig fokozódik. A 224 és a 275 méteres mélységek között ugyanis több vízbe réteg van, melyek megfelelő csőközi szűrőkészülékekkel kihasználhatók. Ez a továbbfúrás 4.617.000 koronába kerülne és a vállalkozó garantálja a kimélyített kut 1800 köbméteres napi teljesítőképességét. Ahány köbméterrel kisebb eredményt ér el, annyi 3000 koronát térít vissza a városnak, viszont minden többlet köbméter után a város fizet 3000 koronát.

Abban az esetben, ha a tanács elfogadja ezt

az ajánlatát, egy másik ajánlatot is tesz, még pedig a vízműtelep udvarán lévő teljesen eldugult Zsigmond féle ártérítést rendbehozásra. Eltávolítja a szűrőkészüléket elzáró elhomokosodott kavicsréteget, szükség esetén ötven-hatvan méterrel tovább fur az eredeti mélyégen és minimálisan napi ezer köbméter vizet biztosít. Ha nem sikerül a munka, nem kíván érte semmit, ellenkező esetben minden köbméter viz után husz kiló buza értékét, ami ezer köbméternél a jelenlegi buzaárak mellett körülbelül nyolcmillió koronát jelent.

Az ajánlatokat Berzenczey Domokos elfogadhatónak találta. A tanács néhány tagja jelentélen kifogásokat tett ellene, a polgármester hozzájárulása után azonban a többség elfogadta.

— A vízfogyasztásunkat — mondta a polgármester — feltétlenül bővíteni kell, ezzel tartozunk a város közönségének. A víz egyik legfontosabb szükséglete a város lakosságának, ha ezt sem tudjuk számára biztosítani, akkor menjünk el erről a helyről.

Ha bevállalja a vállalkozó számítása, napi háromezer köbméterrel szaporodik a város víztermelése, ami fogyasztónként nyolcvan-kilencven liter víztöbbletet jelent. Ez a többlet arányos vízfogyasztás esetén jelenlékenyen enyhítené a vízhiányt, azonban a mai rablógazdaság mellett ebből a többletből nem jut az emeletek lakóinak egy deciliter viz sem. Radikálisan csak akkor biztosíthatná a tanács a város lakosságának a vízszükségletét, ha az elfogadott ajánlatokon kívül a vízórák beállítását is elrendelné. A tanács közelebbé, hogy ezt a kérdést végre megoldja és mi csak helyeselhetjük a polgármester szavait.

Az Anglia és Csehország

között megkötendő kereskedelmi szerződés életbe léptetése után hamarosan megindul a légiforgalom London és Prága között. Az angol és a cseh kormány egyelőre csupán egy évre szóló ideiglenes szerződést köt, de később állandósítani akarják a szerződést. Sir Ottó Brankner tábornok, az angol polgári légiforgalom igazgatója már a múlt év novemberében Prágába repült, hogy tanulmányozza a repülés időtartamának kérdését. Becslése szerint az ut néhány óra alatt megtehető, legrövidebb irány az, amely Antwerpenen, Kölnön át, mintegy 1,040.000 kilométert tesz ki.

Az angol kormány

tegnap reggelit adott a nemzetközi sebészeti kongresszus tagjainak tiszteletére. Neville Chamberlain közegészségügyi miniszter beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a sebészet az utóbbi néhány esztendőben érte el a legnagyobb haladást, amely annak köszönhető, hogy az egyes országokban elért eredményeket másutt is felhasználták és az egyéb tudományos ágak is nagy lépéssel haladtak előre. Angolországban az utolsó 10 év alatt a halálozás aránya 17 ezrelékről 13 ezrelékre csökkent. Az előrelátható emberi életkor pedig 10 évvel hosszabbodott. A gyermekhalandóság, 1000 születésre vonatkoztatva, 133-ról 77-re sülyedt. E számok nagy reményt nyújtanak a további haladásra, amely Angliára, mint ipari államra, igen nagy jelentőségű. A kongresszus tegnapi ülésén főleg a mesterséges izületek kérdését tárgyalták. Putty bolognai tanár bemutatott négy rokkant katonát, akiknek térde a harctéren szerzett sebesülés folytán teljesen megmerevedett. Az általa alkalmazott kezelési módszer következtében azonban térdizületeik ismét hajlékonyakká váltak.

Sztambulinszky bolgár cár akart lenni. A *Neues Wiener Zeitung* a következő fantasztikus hírt jeleni Szófiából: Mosi folyik a vizsgálat Sztambulinszky ügyében és olyan adatokra bukkantak, amelyek azt bizonyítják, hogy a parasztpárti miniszterelnök meg akarta buktatni Borist és maga akarta Bulgária trónját elfoglalni. Egy proklamáció szövegére bukkantak, amely Sztambulinszkyt II. Sándor cár néven akarta Bulgária uralkodójává kikiáltani. Ruszcukban 300 narancsszínű uniformisra akadtak, amelyeket II. Sándor cár tesőrgárdáját ruházták volna fel. Számos adat van e nélkül a bolgár kormány kezében, amelyek mind amellett szólnak, hogy Sztambulinszky államsínt tervezett a dinasztia elűzésére, hogy a bolgár trónt elfoglalhassa.